

Vi skal bruge de internationale organisationer ikke blot i økonomisk sammenhæng, men på en lang række andre måder. Vi har så sent som i dag behandlet et forslag om, hvordan vi forhåbentlig kan bedre forholdene i Kosovo. Der kommer andre efter.

Den civile del af det internationale arbejde er unægtelig mindst lige så vigtig. Det er ulandsbistanden, det er miljøbistanden, det er en række andre ting, som jeg ikke skal gå i dybden med i dag. Det ligger også som en grundpille i den finanslov, som vi ønsker vedtaget her i efteråret. Der skal ikke slækkes på det engagement.

Jeg vil godt også her nævne som en del af afslutningen på det, jeg vil sige i dag, at EU-samarbejdet er en overordentlig stor og vigtig pille i det, der kan hjælpe Danmark både økonomisk og også på andre leder. Den udvidelse, som vi står over for, er sikkerhedspolitisk måske det vigtigste skridt, som er foran os i den kommende tid. Det vil også økonomisk spille en stor rolle, men sikkerhedspolitisk er det af enestående betydning.

Et enkelt eksempel bør måske fremdrages i den sammenhæng. Vi har netop set et lille land, som ligger tæt på os, og som vi har interesseret os meget for, fordi de små lande i vores nabolag naturligvis har vores særlige interesse, Letland er det land, jeg tænker på, der netop har været igennem en virkelig vanskelig proces med at finde sin egen identitet på baggrund af mange års statsfællesskab med et stort land, Rusland. Det er naturligt, at man i det land har vanskeligheder ved at finde ud af: Hvad er rettigheder for den enkelte borger?

Jeg synes, det er flot og påskønnelsesværdigt, at man i Letland nu med en demokratisk afstemning har fastslået, at borgerne skal have de rettigheder, som er naturlige for os i et land med så lange traditioner og dybe nationale rødder uden de problemer, som vi kender fra Letlands side. Det viser noget om, hvad EU-samarbejdet faktisk kan føre til, for der er jo ingen tvivl om, at EU og mulighederne for at komme ind i en EU-sammenhæng har været overordentlig vigtige også for at overbevise den lettiske befolkning om, at dette var den rette vej.

Samfundets problemer er ikke løst, hvis bare alle kommer ind på arbejdsmarkedet. Det er et vigtigt bidrag, men ambitionerne må være højere. For mig at se er tiden inde til, at vi bruger energi på en bredere diskussion om, hvordan velfærdssamfundet skal skrues sammen i frem-

tiden. Vi har et land, som vi er vant til at betragte som homogent, men hvor vi også kan se brydningerne. Hvordan sikrer vi større livskvalitet for flere; hvad er det, der skal kitte vores samfund sammen?

Det tyvende århundredes store projekt, opbygningen af velfærdsstaten, er lykkedes. Hvad er det nu, vi skal kæmpe for og stå sammen om, hvad er målene, hvad er visionerne?

Jeg kunne også sige mere konkret: Hvad vil det sige at være dansk i fremtiden? Hvordan holder vi fast i en dansk identitet på et tidspunkt, hvor verden globaliseres og informationsteknologien ophæver tid og rum, og hvor vi ikke ønsker at holde os udenfor, men tværtimod ønsker at være en del af den udvikling?

Jeg vil godt understrege, at jeg synes, kulturministeren har gjort noget overordentlig fornuftigt ved at sætte dette tema forrest i kulturpolitikken, og jeg synes, vi skal sikre os, at vi her på kanten af det nye årtusind gør os mange overvejelser om, hvad det er for en type kit, som skal give sammenhængskraften i samfundet. Det har vi alle sammen brug for.

Vi får den ikke bare ud af den blå luft. Det skaber en nok så stærk økonomi ikke. Den skabes kun via vores omsorg for hinanden og for vore omgivelser – den omsorg, som var en betydelig del af statsministerens tale, og som jeg kvitterede for i starten, og den omsorg, som regeringen og de to regeringspartier ønsker skal have bedre vilkår. Det er, som om der er noget, som skygger for den nødvendighed. Store serviceapparater bliver opbygget i dette århundrede, og den store rigdom har på sin vis gjort det mindre nødvendigt at tage sig af medmennesket, og nu har vi ikke rigtig længere nogle steder at gå hen med vores omsorg, vores iboende behov for at være ordentlige og, kunne man næsten sige, gode mennesker.

Staten kan ikke klare opgaven, markeds kræfterne kan slet ikke. Vi har brug for at mobilisere kræfterne fra anden side, fra de folkelige fællesskaber, såvel de lokale som de internationale. Det er en værdig opgave for det kommende årtusind.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Hr. Estrup havde et par pæne ord om miljøet. Hr. Estrup havde også et par pæne ord om CO₂-udslippet. Mit spørgsmål til hr. Estrup lyder: Vil hr. Estrup fastholde de målsætninger, som det her Folketing har vedtaget på trafik-